

Ljudevit Anton MARAČIĆ, **Dr. Celestin Tomić 1917. – 2006.**, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Kršćanska sadašnjost, Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, knj. 3, Zagreb, 2017., 296 str.

Treća u nizu knjiga iz biblioteke Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u uredništvu prof. dr. Matije Berljaka vrijedna je monografija nastala u čast prof. dr. Celestina Tomića, franjevca konventualca, bibličara i višedesetjetnoga profesora na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autor knjige je fra Ljudevit Anton Maračić, znanstvenik i publicist te u tri navrata provincijalni ministar matične Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

Knjiga započinje »Popisom kratica« (5), »Popratnom riječi« prof. emeritusa Nikole Hohnjeca (7-8) te »Uvodnom riječi« (9-13) autora knjige u kojoj se sažeto iznose opći podatci o dr. Celestingu Tomiću, navode opća historiografska saznanja i opisuju izvori uporabljeni u monografiji. To su, ponajprije, spisi pohranjeni u Arhivu Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca u Zagrebu, Arhivu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, Arhivu Teologije u Splitu i Nadbiskupijskom arhivu u Splitu.

Prvi dio knjige (»Djetinjstvo i školovanje«, 17-56) prati najraniju dob o. Celestina (Dinko Bruno) Tomića od rođenja u Visu 1917., obiteljskih prilika (trinaesto i najmlađe dijete u obitelji), početka školovanja u Visu i potom u Privatnoj gimnaziji franjevaca konventualaca u Ptuju, prijelaza u Zagreb u novicijat (1934.) i polaganja doživotnih zavjeta (1938.). Slijedio je odlazak u Rim na studij teologije pri Papinskom teološkom fakultetu sv. Bonaventure (1941.). Vrlo važan izvor za to vrijeme školovanja o. Celestina njegova je rukopisna ostavština pohranjena u spomenutom Arhivu Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca u Zagrebu, ponajprije dnevnik vođen od 1941. do 1944. godine. Autor knjige iz dnevnika prenosi niz zanimljivih dijelova koji izravno i upečatljivo kazuju o mlađenačkom sazrijevanju i duhovnom promišljanju o. Celestina u to vrijeme. Nadalje se obrađuje razdoblje doktoriranja i promoviranja o. Celestina (1945.) te povratak u domovinu (1947.), gdje je dodijeljen samostanu sv. Frane u Splitu.

U cjelini »U matičnoj provinciji« (57-102) obrađuju se provincialne službe o. Celestina, njegov prijelaz u Zagreb, gdje započinje s profesorskom djelatnošću na Katoličkome bogoslovnom fakultetu, njegove društveno-marijanske aktivnosti, podrška bogoslovima u vojsci i drugo. O tome, kao i o drugim razdobljima njegova života i svekolikim aktivnostima važan su izvor prijepiska o. Celestina i svjedočenja njegovih klerika. Sljedeća cjelina (»Biblijski djelatnik«, 103-158) predstavlja djelovanje o. Celestina kao profesora bibličara i promicatelja svetopisamskih poruka u svojim knjigama, prilozima i publicističkim člancima u katoličkom tisku tijekom više od četrdeset godina. Prikazuje se njegovo djelovanje u Splitu na Visokoj teološkoj školi, navode kolegiji koje je predavao, profesura u Zagrebu i napredovanje u nastavnim zvanjima, obnašanje službe dekana u Zagrebu (u osam mandata), sudjelovanje u raznim proslavama i susretima, suradnički odnosi s kolegama profesorima, kao i brojne ostale djelatnosti. Posebna pozornost pridaje se djelovanju o. Celestina kao znanstvenika, pisca i publicista te se izdvaja njegov rad na novom prijevodu Biblije na hrvatski jezik.

Iduća je cjelina naslovljena »Plodovi uma i srca« (159-225) i u njoj se donosi istraživačima izrazito korisna bibliografija knjiga, znanstvenih i znanstveno-popularnih radova razvrstanih prema časopisima i godini izlaženja. Važan dio te cjeline je i pregled rukopisne ostavštine, razvrstane po tematskim blokovima. Peta cjelina (»Zlatna berba«, 227-253) usmjerena je na prinose o. Celestina kauzi beatifikacije bl. Alojzija Stepinca i služe Božjega Vendelina Vošnjaka, a autor knjige obazire se i na zbornik priređen u čast toga uglednog franjevca konventualca. U završnoj se cjelini (»Posljednje godine«, 227-253) obrađuju posljednje godine života o. Celestina, bolest i smrt te ukop s navođenjem iskaza sućuti i sažalnica.

Na kraju ove, po mnogo čemu, izuzetne i obuhvatne knjige sadržani su popis vrela i literature (277-278) te sažetci na hrvatskom (279), talijanskom (280) i engleskom jeziku (281), kao i kazalo imena osoba (283-289), sadržaj (291-293) i bilješka o autoru monografije (295).

Monografsko djelo fra Ljudevita Antona Maračića o životu i djelovanju dr. Celestina Tomića, načinjeno na osnovi prebogate dokumentacije iz različitih crkvenih arhiva, iznimno je vrijedan prinos poznavanju kako toga samozatajnog i marljivog fratra tako i povijesti franjevaca konventualaca i crkvenog školovanja u Hrvatskoj. Knjiga je opremljena brojnim popratnim adekvatnim preslikama koje dodatno pridonose uistinu raznovrsnom mozaiku aktivnosti o. Celestina tijekom gotovo devedeset godina njegova života i plodnog rada u službi Božjoj.

Lovorka Čoralić